

332. Ratjetoe: Groene Boekje (7)

1. Uit hoofde van mijn functie mag ik dat niet zeggen. Dat heeft mijn zusje uitgeknoeld. Hij is er thuis uitgekieperd [informeel]. Het neergekiepte zand was nat. Uitkippen is uitkiezen. Het was een ware uitputtingslag. Ze kon het wel uitschreien van het schrijnende, haar aangedane, onrecht. De rook stijgt al boven de steiger (nee, we zitten niet op de beurs ...) uit. Geen uitstaans hebben met iemand is volgens de Vlamingen niets van doen hebben met iemand. Uitvindsters [geen d] produceren uitvindzels [idem]. Een uitwijking is een uitgewekene. De toestand was uitzichtloos. De ultraorthodoxe rabbi's wilden nog meer woningen in het westeinde.

2. De ukkepuk kon al ukelele spelen. Per ultimo tweeduizend vijf [cijfers] kreeg hij zijn congé. Ze was ultra-astant. De ultramontaanse pers verbreidt op extreme wijze de absolute autoriteit van de paus in zaken van geloof en discipline. Een unciaal is een schrijffletter van het majuskelttype dan wel een kapitale beginletter voor opschriften. Zijn Walen en Vlamingen nog wel te uniëren (zoals de Geünieerde Provincies in de 17e eeuw de Republiek waren)? Unisono's zijn geen eenstemmige kledingstukken. Met de unster werd de ulster heel zorgvuldig gewogen.

3. De muziek is unplugged: niet elektronisch versterkt. De Union Jack is de vlag van het Verenigd Koninkrijk. Behoort hij tot de ultra's? Zij had al uitzaaiingen. Hij heeft de krant uitgespeld. Er gold daar een uitrijverbod. De volgelopen drinkebroer (dronkenman) had een portefeuille vol lopende zaken. Een e-boek (e-book) lees je met een e-reader (e-lezer). Bij het veldrijden moest hij zijn kampioenstitel te velde veiligstellen. In het spel had hij veine, in de liefde was hij een veinzaard. Velaren (VD ook: velairen) worden met het velum (verhemelte, gehemelte, palatum) gevormd. Velijn is fijn perkament en velours is fluweel.

4. Het manchester is een voorbeeld van velvet. Een velo kan een vélocipède zijn, maar ook een velotype. De stof was er met velerhande (velerlei, allerlei) bloemmotieven. Vendelzwaaien vind je vooral in Brabant en Limburg. De vendetta is de eeuwigdurende bloedwraak op Corsica. Venezolaanse producten (geen vuvuzela's!) komen uit Venezuela. Het venijn zit in de staart. Een veneroloog behandelt venerische ziekten. Nieuwe wegen vallen onder VenW. Op de venusberg groeien geen venusbloemen. Ventrikelfibrilleren (adjectief: ventriculair) kan een hartstilstand ten gevolge (tot gevolg) hebben. Let in het verkeer op bij het paradise-by-the-dashboardlight. Op de ventweg ging haar vent weg naar een verafgelegen oord.

5. Wees nou eerlijk: lijdt schrijver dezès aan verbalisme? Het was geen verrassing dat hij voor verassing koos. Jam is een aardbeienproduct, honing een bijenproduct. Lusten aardbeien aardbeien? Hij verbeidde zijn verscheiden. De verbena is de (het) ijzerhard. Verbeurdverklaren geschiedt niet zomaar. Je moet niet zó rijden, maar zó [handgebaar]. Een verbindendverklaring slaat meestal op regelingen. Sinds (Jaarboek) 2009 kennen we ook de algemeenverbindendverklaring (avv) voor cao's. Verbeulemansen is taalkundig verbasteren (vergelijk: Beulemans' [fout VD] Frans – Belgisch-Nederlands). In pannenkoek zit een verbindings-n, in verblijfskosten een verbindings-s. Een eufemisme is een verbloemde uitdrukking. De zee was verbolgen.

6. De maximale verblijf(s)tijd in Zuid-Afrika is drie maanden. U onderschat mijn verbositeit, mijn woordenrijkdom. De bruidegom had het nu al verbroddeld (verbruid). Een verbum is een werkwoord. Het kantoor was geheel gecommmercialiseerd, dus niet gebureaucratiseerd. Het adagium 'verdeel en heers' leidt onherroepelijk tot een verdeel-en-heersstrategie. Hoe ging het verder met het verdere verloop? Is dit het verdict van de jury? Verdrietsen is Diets, Nederlands maken, in het Nederlands vertalen. Verdoeken doe je met een schilderij. Je kunt het verdriedubbelen, maar ook verachtvoudigen. Ik ga naar Betje van Veren (Betje de Veer). De onderhandelingen zijn vergevorderd, het nog aan de orde zijnde excuus is vergezocht.

7. Bij de verhaalstructuur gaat het niet om het verhaalsrecht. Verhip, hij heeft het gefikt! Het verisme is een naturalistische stroming in de Italiaanse literatuur. Verkavelingsvlaams is een tussenvorm tussen dialect en ABN. Verindischen is Indisch worden. De te verkazen melk was niet goed. Het is verkieslijk haar niet op een verkiesbare plaats te zetten. De verkiezingstournee liep in het honderd. Het verklote plan is van de baan. De verlies-en-winstrekening zag er goed uit. Hij vermarktte de al eerder vermarktte waren. Onder alle verlossers - zoals Johan Cruijff - is maar één échte Verlosser. Als je het Davidsfonds noemt, moet je ook het Vermeylenfonds vermelden. Vernachelen is belazeren. Vermout kun je drinken. Vernooi is verdriet, verveling.

8. Een van de langste woorden is vermogensrendementsheffing. Een verneuteld kereltje is nietig. Als gevechtssport heeft het vrijgevochten catch-as-catch-can mijn voorkeur. In de schaal (ik was in Vlaanderen) zat paling in 't groen, op de vensterbank stond het plantje juffertje-in-'t-groen. Een product met die naam kan ook een drankje zijn met curaçao en persico. De sjoemelaar verpachtte de door hem gepachte grond weer door. Zijn verpande bijouerieën lagen bij Ome Jan, de lommerd. Zonder verpinken biechtte de loochenaar zijn leugens op. Verpatsen is versjacheren, verpauperen is tot armoede vervallen. Het restant boeken werd verramsjt. Dat continent is nogal verroomst. De rust werd door dat heerschap, die sinjeur, helemaal versjteerd. Verschroten is tot schroot verwerken.

9. Het brood was versgebakken, het sap was versgeperst, de kaas was versgeraspt en de koffiebonen waren versgemalen. De verso is de achterzijde, de recto de voorzijde van een blad. De stropop verschrikte de vogel, die van schrik verschrok. Er was kritiek op het versteedste centrum. Een cesuur is een verssnede. Wat was de verstechniek van de Tachtigers? Een verstolen blik is steels. Wat is een verstierde koe? 'Kramer versus Kramer' is de titel van een bekende film. Ben jij nu vertaler-tolk of tolk-vertaler? Vertebraat is gewerveld, vertebraal tot de wervels behorend. De hoofdambtenaar was aan het Schip van Staat vertuid. De vervallenverklaring is een ver-van-mijn-bedshow. Hij maakte iemand vervaard, hij vervaarde diegene. De Nederlandse immigrant was al aardig vervlaamst.

10. Het verafgelegen dorp was ver verwijderd. Ten vervolge op ons gesprek deel ik u dit mede. In Verweggistan verwies het gewas op de akker. Mijn verwassen overhemd is naar de maan. Wat een verwaten en blasé knul ben jij eigenlijk! Zonder verwijl is onverwijld. Ze hadden al meerdere verzamel-lp's (verzamelelpees) op hun naam staan; dit was hun eerste verzamel-cd. De ontwoestijning van de Sahara gaat op sommige plekken gewoon verder. Volgens Handelingen kun je de verzenen tegen de prikkels slaan. Je kunt ergens verzeild raken. Een zijl is een waterlozing. Eenaprilboodschappen worden gedaan op verzenderke(n)sdag. De verzinkte golfplaat verzonk in het meer. Het maal is verzout, mijn eega heeft het verzouten.

11. Hij viel met het vest nog aan in de vest. De veterane was lid van haar veteranenorganisatie. Het was vet cool, beter nog: supervetcool. Het kan nooit veel voorstellen: het is vestzak-broekzak in vestzakformaat. Vestibulair is behorend tot het vestibulum, de voorhof van het inwendig oor (maar niet: tot de vestibule!). Vestaals is aan Vesta gewijd. Een vestaalse maagd is een priesteres van Vesta te Rome; ieder van de zes maagden die het altijddurende vuur in de tempel van deze godin moesten onderhouden (en figuurlijk: een zeer kuis meisje). Het scheidende fanfareorkestlid kreeg een vetleren medaille opgespeld. In de assemblee van de Verenigde Naties hebben sommige landen vetorecht. Vexeren is kwellen, vexatie is kwelling en vexatoir is kwellend, maar vexillogie is geen kwelkunde, maar banistiek. De firma Jansen, voorheen (afkorting: vh. - fout in GB) Pietersen doet in lomp en metalen. Via via hoorde ik dat Marloes haar V-hals toch maar wat minder inkijselijk gemaakt had. Waarvan akte!

Rein Leentfaar